

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κώδικας: 115 28, Ιλίσια
Πληροφορίες: Ν. Μπόκαρης
Τηλέφωνο: 2131512281
FAX: 2131512138
E-mail: n.bokaris@prv.ypeka.gr
diaxeirisidason@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

Υ.Π.ΕΝ.
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΚΟΙΝ.: Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού
Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην Α.Π. 4714/02.03.2021 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων «Δεκάδες θάνατοι φοινικόπτερων σε προστατευόμενους υγροτόπους της κεντρικής Μακεδονίας».

ΣΧΕΤ.: α) Η Α.Π. 4714/02.03.2021 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων (Α.Π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/21434/772/03.03.2021).
β) Η ΚΥΑ Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με Αριθμ. 50743/17 (ΦΕΚ 4432 Β/15-12-2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».
γ) Ο ν. 4519/18 (ΦΕΚ 25 Α') «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις», όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 4685/20 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 92 Α').
δ) Η Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. Η.Π. 37338/1807/Ε103/6-9-2010 (Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. Η.Π. 8353/276/Ε103/23-2-2012 (Β' 415), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ

Επί της ανωτέρω σχετικής υπ. αριθμ. 4714/02.03.2021 Ερώτησης στη Βουλή των βουλευτών κ.κ Γιάννη Δελή και Λεωνίδα Στολτίδη, που κατατέθηκε στη Βουλή και αναφέρεται σε δεκάδες θανάτους φοινικόπτερων σε προστατευόμενους υγροτόπους της κεντρικής Μακεδονίας, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Α. Η Λιμνοθάλασσα του Αγίου Μάμα που βρίσκεται στη Χαλκιδική, βορειοανατολικά της χερσονήσου της Κασσάνδρας, σε γειτνίαση με το ομώνυμο χωριό του Αγίου Μάμα και είναι ένας μικρός αλλά σημαντικός υγρότοπος που αποτελείται από στάσιμα υφάλμυρα και αλμυρά νερά, στάσιμα γλυκά νερά, ξηρά πυριτικά λιβάδια, αλμυρά έλη, υγρά λιβάδια, μεσόφιλα λιβάδια, καλλιεργούμενη γη, παλιρροιακή ζώνη ποταμών και εγκλειόμενα παλιρροιακά ύδατα.

Η εν λόγω περιοχή έκτασης 633,15 ha είναι « Τόπος» ενταγμένος στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ειδικών ζωνών Natura 2000 με Κωδικό Natura GR1270004 και Ονομασία Τόπου «ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑ». Είναι δε χαρακτηρισμένη ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) στα πλαίσια της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και ταξινομημένη και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) σε εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ (β' σχετικό).

Αρμόδιοι για την εποπτεία της περιοχής πέραν των Δασικών Υπηρεσιών (Δασαρχείο Πολυγύρου) είναι και σύμφωνα και με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και ο Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου (γ' σχετικό) και ο συντονισμός για την διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 27 εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Ν.Π.Ι.Δ. «ΟΦΥΠΕΚΑ» (Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής).

Σημειώνεται επίσης ότι η Λιμνοθάλασσα στον Άγιο Μάμα Χαλκιδικής είναι θεσμοθετημένο καταφύγιο άγριας ζωής με την Αριθ. 2531/01 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας « Ίδρυση καταφυγίου άγριας ζωής Μπάρας Αγίου Μάμα στη θέση Λωρίδα Δήμου Μουδανιών Νομού Χαλκιδικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (ΦΕΚ 570Β'/01) και γενικότερα είναι μία περιοχή όπου:

α) το κυνήγι δεν επιτρέπεται εδώ και δεκαετίες .

β) η χρησιμοποίηση σκαγιών μολύβδου για την θήρα πτηνών σε πάσης φύσεως υγροτοπικά οικοσυστήματα απαγορεύεται από το 2013 (παρ. 4 του άρθρου 8 του δ' σχετικού) και

γ) η περιοχή εποπτεύεται επαρκώς από την τοπική Δασική Υπηρεσία (Δασαρχείο Πολυγύρου) και τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης και δεν έχουν διαπιστωθεί σημαντικές παραβάσεις ούτε καταγγελίες.

Β. Προτεραιότητα για το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τις Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είναι η συνεργασία με τις Κυνηγετικές Οργανώσεις και τον οικείο Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου που συνεπικουρούν το έργο τους, ώστε να υπάρχει συστηματική εποπτεία και έλεγχος όχι μόνο για την κυνηγετική παραβατικότητα στην περιοχή, αλλά και για τις λοιπές αιτίες (περιβαλλοντικές και λοιπές) που πιθανά προκάλεσαν την απώλεια των πτηνών και επιπροσθέτως τη διενέργεια συστηματικότερων ελέγχων στην περιοχή για τον εντοπισμό νέων κρουσμάτων και την παρακολούθηση του θέματος στο πεδίο στα πλαίσια των ασκούμενων κατά περίπτωση αρμοδιοτήτων (κτηνιατρικών, δασικών κλπ).

Ειδικά αναφορικά με το χειρισμό θεμάτων που σχετίζονται με τη διερεύνηση περιστατικών θανάτωσης ειδών της άγριας πανίδας, λόγω της σοβαρότητας του προβλήματος και της σημασίας του για τον υγρότοπο, τα είδη των πουλιών αλλά και την ανθρώπινη υγεία στην περιοχή, είναι απαραίτητο να πρέπει να υπάρχει άμεση συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Περιφέρειας (δασικών και κτηνιατρικών υπηρεσιών κλπ), ώστε να εντοπίζονται άμεσα αυτά τα περιστατικά από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και να ακολουθεί η προβλεπόμενη διαδικασία για τη λήψη ιστών και την εν συνεχεία τοξικολογική διερεύνηση του προβλήματος από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για το σκοπό αυτό απαιτείται άμεση ενημέρωση των δασικών και κτηνιατρικών υπηρεσιών για τη περισυλλογή των νεκρών ζώων και την παρακολούθηση της εξέλιξης της υπόθεσης, την ενδεδειγμένη λήψη δειγμάτων ιστών από τα νεκρά ζώα και την επίσημη αποστολή τους στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών για την διαπίστωση των αιτιών που προκάλεσαν το θάνατο τους.

Σχετικά με τη διερεύνηση του περιστατικού στην περιοχή του Αγίου Μάμα, η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος λόγω της σοβαρότητας του περιστατικού έχει χορηγήσει άμεσα την με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/19970/754/15.03.2021 «Άδεια έρευνας για τη διερεύνηση της οικολογίας και της θνησιμότητας των φοινικοπτέρων (*Phoenicopterus roseus*) στον υγρότοπο του Αγίου Μάμα, στο Δήμο Προποντίδας της Π.Ε. Χαλκιδικής» (ΑΔΑ: Ψ9ΗΨ4653Π8-85Ξ) στο Εργαστήριο Διαχείρισης Άγριας Πανίδας – Τμήμα Δασολογίας, Επιστήμης Ξύλου & Σχεδιασμού, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μετά από σχετική αίτηση του.

Η έρευνα θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με τα Εργαστήρια Μικροβιολογίας – Παρασιτολογίας και Παθολογικής Ανατομικής και Κτηνιατρικοδικαστικής του Τμήματος Κτηνιατρικής, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Στα πλαίσια αυτής θα γίνει καταγραφή στοιχείων του περιβάλλοντος με τη χρήση διοπτρών, τηλεσκοπίων, φωτοπαγίδων, φωτογραφικών μηχανών, συσκευών ανάλυσης φυσικοχημικών ιδιοτήτων του νερού, λήψη και ανάλυση δειγμάτων νερού και λάσπης, περισυλλογή και μεταφορά είκοσι (20) νεκρών φοινικοπτέρων, όπως και άλλων νεκρών πτηνών που ενδεχομένως εντοπιστούν, σε εργαστήρια των συνεργαζόμενων Τμημάτων, μακροσκοπική και κτηνιατρικοδικαστική έρευνα των νεκρών πτηνών και μικροβιολογική και παρασιτολογική διερεύνηση.

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι η Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής / Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας / Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών έχει αναθέσει το «Έργο Εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), Σχεδίων ΠΔ Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του Εθνικού Καταλόγου του Δικτύου Natura2000», που χρηματοδοτείται από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Στις περιοχές που αποτελούν αντικείμενο μελέτης είναι και η συγκεκριμένη περιοχή «ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑ» και η οποία περιλαμβάνεται στην «Ομάδα 2β: Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής» της ανατεθειμένης Μελέτης 2: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (μέρους).

Το έργο της εκπόνησης των ΕΠΜ, ΠΔ και Σχεδίων Διαχείρισης για περιοχές του Δικτύου Natura 2000 είναι εξαιρετικά σημαντικό για τη χώρα, τόσο σε σχέση με την προστασία του φυσικού της περιβάλλοντος, όσο και σε σχέση με τις υποχρεώσεις της απέναντι στην ΕΕ, καθώς καλύπτει ποικίλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ.

Με το έργο αυτό θα παραχθούν σημαντικά εργαλεία, απαραίτητα για την περιβαλλοντική προστασία των προστατευόμενων περιοχών της χώρας, συνεχίζοντας και ολοκληρώνοντας το σύνθετο έργο της εποπτείας των τύπων οικοτόπων και των ειδών κοινοτικής σημασίας και αξιοποιώντας τις σχετικές βάσεις δεδομένων που έχουν παραχθεί. Επίσης με την σύνταξη των ΕΠΜ θα τεκμηριώνεται η ανάγκη για την λήψη διαχειριστικών και κανονιστικών μέτρων, βάσει των οποίων θα προσδιοριστούν συγκεκριμένα διαχειριστικά μέτρα για κάθε περιοχή και είδος προστασίας (Σχέδια Διαχείρισης) και θα συνταχθούν σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θεσμοθέτηση των προστατευόμενων περιοχών της χώρας. Τα αποτελέσματα του έργου θα χρησιμοποιηθούν από όλες τις αρμόδιες για τις προστατευόμενες περιοχές αρχές (ΥΠΕΝ, Περιφέρειες, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Φορείς Διαχείρισης κ.λπ.).

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΟΥΓΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Η Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/19970/754/15.03.2021 «Άδεια έρευνας για τη διερεύνηση της οικολογίας και της θνησιμότητας των φοινικοπτέρων (*Phoenicopterus roseus*) στον υγρότοπο του Αγίου Μάμα, στο Δήμο Προποντίδας της Π.Ε. Χαλκιδικής» (ΑΔΑ: Ψ9ΗΨ4653Π8-85Ξ)

Εσωτερική Διανομή:

- 1.Γραφείο Αναπληρωτή Προϊσταμένου Γ.Δ.Δ.&Δ.Π.
2. Διεύθυνση Προστασίας Δασών